

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych¹⁾**

za rok 2019
(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾~~ w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych⁷⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: Sprawozdania z załatwiania skarg, wniosków i petycji w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w 2019 roku, oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2019 złożonych przez Członków Zarządu Zakładu, kierujących komórkami organizacyjnymi w Centrali ZUS oraz dyrektorów Oddziałów ZUS, raportu z auditu Systemu Zarządzania Jakością.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 11.. marca 2020 r.
(miejscowość, data)

PREZES

Gertruda Uścińska.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Kontrola zarządcza funkcjonowała w ograniczonym stopniu w zakresie:

- 1) prowadzenia kompleksowej i terminowej obsługi kont płatników składek, w szczególności w zakresie podejmowania działań zmierzających do odzyskania należności z tytułu składek oraz przeciwdziałania przedawnieniom należności, a także prawidłowości działań w zakresie obsługi wniosków o zwrot nadpłaty z konta płatnika;
- 2) niedostatecznych działań zapobiegających powstawaniu nadpłat i odsetek przy wypłacie świadczeń długoterminowych i krótkoterminowych;
- 3) jakości rocznego planowania postępowań o zamówienie publiczne oraz terminowości przekazywania wniosków zakupowych do dalszego procedowania, a także przestrzegania wewnętrznych procedur w aspekcie składania oświadczeń zapewniających o bezstronności i poufności przez osoby biorące udział w postępowaniu przetargowym;
- 4) braku zapewnienia odpowiedniej obsady kadrowej w obszarze orzecznictwa lekarskiego, zagrażającej zabezpieczeniu sprawnej i efektywnej realizacji zadań ustawowych ZUS;
- 5) ograniczonej realizacji obowiązków wynikających z RODO, w szczególności w zakresie realizacji audytów zapewnienia zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz przygotowania i prowadzenia rejestru czynności przetwarzania;
- 6) ryzyka występowania błędów technicznych w komunikacji elektronicznej między wykonawcami a zamawiającym z uwagi na ograniczone parametry wydajnościowe miniPortalu i e-PUAP;
- 7) ograniczonej skuteczności i efektywności działań zmierzających do zmniejszenia długu technologicznego.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w zakresie:

- 1) prowadzenia kompleksowej i terminowej obsługi kont płatników składek, w szczególności w zakresie podejmowania działań zmierzających do odzyskania należności z tytułu składek oraz przeciwdziałania przedawnieniom należności, a także prawidłowości działań w zakresie obsługi wniosków o zwrot nadpłaty z konta płatnika:
  - a) dalszy rozwój narzędzia informatycznego wspierającego typowanie i monitorowanie kont płatników składek wymagających obsługi w celu zapobiegania przedawnieniu należności,
  - b) monitorowanie jakości danych na kontach płatników składek i poprawności realizacji procesów po wdrożeniu aktualizacji procedury „Obsługa konta płatnika”,
  - c) kontynuacja projektu „Program Stabilizacji Pracy”, w ramach którego mają zostać sukcesywnie osiągnięte wyznaczone cele o charakterze strategicznym i kluczowym,
  - d) skierowanie zaleceń zobowiązujących dyrektorów oddziałów do zwiększenia nadzoru nad zakładaniem i obsługą kont osób zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz przeprowadzania okresowych kontroli,
  - e) przygotowanie wymagań funkcjonalnych do docelowego narzędzia wspierającego obsługę kont osób zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, umożliwiającego centralizację tego zadania;
- 2) niedostatecznych działań zapobiegających powstawaniu nadpłat i odsetek przy wypłacie świadczeń długoterminowych i krótkoterminowych:
  - a) skrócenie terminu uzyskiwania informacji o zgonach, co pozwoli na natychmiastowe wstrzymanie wypłaty świadczeń,
  - b) zwiększenie nadzoru oraz podejmowanie działań wspomagających oddziały ZUS, w których występują trudności z utrzymaniem terminowości wydawania decyzji, w tym w przypadku zmian legislacyjnych generujących konieczność masowego wydawania decyzji;
- 3) jakości rocznego planowania postępowań o zamówienie publiczne oraz terminowości przekazywania wniosków zakupowych do dalszego procedowania, a także przestrzegania wewnętrznych procedur w aspekcie składania oświadczeń zapewniających o bezstronności i poufności przez osoby biorące udział w postępowaniu przetargowym:
  - a) przeprowadzenie analizy skuteczności istniejących mechanizmów kontrolnych stosowanych dla zapewnienia terminowości składania wniosków zakupowych oraz zaprojektowanie (we współpracy z komórkami wnioskującymi) nowych mechanizmów, mających na celu przestrzeganie terminowości składania wniosków zakupowych zgodnie z planem postępowań,
  - b) podjęcie działań zmierzających do zapewnienia rzetelnego i adekwatnego do potrzeb ZUS sporządzania rocznych planów postępowań,
  - c) przeprowadzenie analizy zapisów wewnętrznej procedury „Realizacja zakupów” dotyczących obowiązku składania oświadczeń o bezstronności i poufności przez osoby biorące udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania w zakresie możliwości ich zniesienia lub ograniczenia;

- 4) braku zapewnienia odpowiedniej obsady kadrowej w obszarze orzecznictwa lekarskiego, zagrażającej zabezpieczeniu sprawnej i efektywnej realizacji zadań ustawowych ZUS:
  - kontynuowanie działań zmierzających do uzupełnienia stanu zatrudnienia lekarzy orzekających w ZUS;
- 5) ograniczonej realizacji obowiązków wynikających z RODO, w szczególności w zakresie realizacji audytów zapewnienia zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz przygotowania i prowadzenia rejestru czynności przetwarzania:
  - a) przeprowadzenie zaplanowanych audytów zgodności przetwarzania danych osobowych zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych zarówno w ZUS, jak i u podmiotów przetwarzających,
  - b) zarządzanie rejestrem czynności przetwarzania,
  - c) koordynacja tworzenia i aktualizacji klauzul informacyjnych,
  - d) prowadzenie oceny skutków dla ochrony danych w projektach i procesach,
  - e) przeprowadzenie szkoleń dla pracowników ZUS z zagadnień dotyczących RODO zgodnie z opracowanym harmonogramem;
- 6) ryzyka występowania błędów technicznych w komunikacji elektronicznej między wykonawcami a zamawiającym z uwagi na ograniczone parametry wydajnościowe miniPortalu i e-PUAP:
  - zakończenie działań zmierzających do zapewnienia uruchomienia platformy zakupowej spełniającej wymagania przepisów dotyczących zamówień publicznych celem wypełnienia obowiązków ustawowych oraz konieczności docelowego zapewnienia elektronicznej procesy przeprowadzania i udzielania zamówień publicznych w ZUS,
- 7) ograniczonej skuteczności i efektywności działań zmierzających do zmniejszenia długu technologicznego:
  - zrealizowanie projektu migracji bazy danych DB2 do wersji wspieranej przez producenta.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:
  - 1) W celu poprawy kompleksowości i terminowości obsługi kont płatników składek, w szczególności w zakresie terminowego odpisywania należności przedawnionych, między innymi:
    - kontynuowano i systematycznie monitorowano realizację „Programu Stabilizacji Pracy” w komórkach dochodów w oddziałach ZUS, który ma na celu doprowadzenie do bieżącej i systematycznej obsługi kont płatników składek zgodnie z przyjętym standardem jakości i częstotliwości,
    - wysłano roczną informację o stanie rozliczeń i saldzie konta na koniec 2018 r. do 2,5 mln płatników składek oraz w ramach bieżącej obsługi spraw płatników składek w 2019 r. udzielono takiej informacji 648 tys. płatników składek,
    - udostępniano dyrektorom oddziałów ZUS cykliczne informacje zarządcze w celu identyfikacji obszarów i podjęcia działań ukierunkowanych na zwiększenie jakości i terminowości obsługi kont płatników składek, a w konsekwencji dochodzenia należności,
    - uszczelniono procesy związane z obsługą wniosków o zwrot nadpłat płatników składek,
    - wdrożono narzędzie informatyczne wspierające typowanie i monitorowanie kont płatników składek wymagających obsługi w celu zapobiegania przedawnieniu należności z tytułu składek (aplikacja APB i pulpit obsługi przedawnień),
    - rozbudowano narzędzie informatyczne wspierające realizację zadań związanych z przymusowym dochodzeniem należności i zabezpieczeniami (aplikacja TWZA) m.in. w zakresie ustanawiania i modyfikowania zabezpieczeń należności na majątku dłużnika oraz działań egzekucyjnych w związku ze zmianami legislacyjnymi oraz koniecznością zapewnienia współdziałania pomiędzy systemami i rejestrami ZUS oraz innych instytucji (w tym Ministerstwa Finansów, Krajowej Rady Komorniczej, Krajowej Administracji Skarbowej, jednostek bankowych).
  - 2) W zakresie wzmocnienia działań weryfikacyjnych związanych z obsługą podziału i wypłaty środków zewidencjonowanych na subkontach ubezpieczonych między innymi:
    - w związku z procedowaniem ustawy przekształceniowej OFE, przygotowano rozszerzenie interfejsu wymiany danych ZUS-OFE o informacje w zakresie numeru rachunku bankowego lub adresu na jaki powinny być przekazane środki. W wyniku tej zmiany ZUS otrzyma dane, które według wcześniejszej koncepcji miały być pozyskiwane za pośrednictwem nowej usługi na portalu PUE ZUS,
    - podejmowano indywidualne decyzje o dokonywaniu wypłat z subkonta dla osób uprawnionych do wypłaty środków, które mieszkają poza granicami kraju,
    - zorganizowano warsztaty szkoleniowe dla pracowników komórek ubezpieczeń i składek w trzech oddziałach ZUS, w których realizowane są zadania związane z podziałem i wypłatą środków zewidencjonowanych na subkontach,

- kontynuowano kontrole planowe i doraźne dotyczące prawidłowości i terminowości realizacji zadań związanych z obsługą podziału i wypłaty środków zewidencjonowanych na subkontach osób ubezpieczonych, w tym w zakresie weryfikacji prawidłowości form wypłaty środków zewidencjonowanych na subkoncie.
- 3) Dla zapewnienia przestrzegania przepisów prawa i procedur wewnętrznych oraz sprawowania należytego nadzoru nad realizacją zadań w zakresie ustalania prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa między innymi:
- zorganizowano warsztaty szkoleniowe i narady dla kadry kierowniczej oddziałów ZUS poświęcone przeciwdziałaniu nienależnym wypłatom świadczeń osobom nieuprawnionym oraz zasadom dokonywania poświadczeń w tym zakresie,
  - kontynuowano przekazywanie do oddziałów ZUS zaleceń dotyczących właściwego trybu postępowania w sprawach weryfikacji tytułu do ubezpieczeń społecznych, w tym skierowano wytyczne dotyczące prawidłowego wypełniania poświadczeń wraz z przykładami oraz udostępniono poradniki z katalogami dobrych praktyk dla pracowników oddziałów ZUS,
  - uszczegółowiono wewnętrzne uregulowania prawne w zakresie kryteriów weryfikacji stosowanych przy obsłudze spraw dotyczących świadczeń krótkoterminowych, zasad nadzoru i monitorowania realizacji tych spraw,
  - wdrożono zmiany organizacyjne w oddziałach ZUS mające na celu zwiększenie nadzoru nad obsługą spraw świadczeń krótkoterminowych,
  - przygotowano zmiany funkcjonalne w dedykowanych aplikacjach dziedzinowych zapewniające skuteczniejsze mechanizmy weryfikacji, monitorowania i kontroli obsługi spraw świadczeń krótkoterminowych, a także rozpoczęto prace nad automatyzacją procesu przyznawania i wypłaty świadczeń krótkoterminowych,
  - podjęto kooperację z organizacjami zrzeszającymi pracodawców oraz Rzecznikiem Małych i Średnich Przedsiębiorców w zakresie współpracy ZUS z pracodawcami w celu racjonalizacji wydatków na zasiłki, w tym w zakresie kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy. Przygotowano program szkoleń adresowanych do pracodawców z zasad przeprowadzania kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich oraz materiały szkoleniowe – szkolenia były realizowane przez oddziały ZUS,
  - przekazano do nadzorującego ministra propozycje zmian legislacyjnych, wprowadzających rozwiązania prawne zapobiegające powstawaniu ryzyka uzyskiwania nienależnych świadczeń.
- 4) W celu poprawy skuteczności i efektywności działania w związku z niedoborami kadrowymi – szczególnie w obszarach orzecznictwa lekarskiego, zamówień publicznych i IT, przy jednoczesnym wzroście zadań ustawowych i wdrażanych projektów:
- w obszarze orzecznictwa lekarskiego:
    - o prowadzono intensywne działania rekrutacyjne w celu uzupełnienia stanu zatrudnienia lekarzy orzeczników, obejmujące m.in. publikację ogłoszeń o pracę w prasie lokalnej i Internecie oraz przekazywanie informacji za pośrednictwem Okręgowych Izb Lekarskich,
    - o w związku z zadaniami nałożonymi na lekarzy orzecznictwa lekarskiego ustawą z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, zwiększono plan zatrudnienia lekarzy orzeczników oraz lekarzy - członków komisji lekarskich (łącznie o 72 etaty),
    - o wprowadzono podwyżki dla lekarzy orzecznictwa lekarskiego, a także przyznano dodatki specjalne z tytułu okresowego zwiększenia zadań,
    - o w wyniku wyżej opisanych działań w 2019 r. zahamowana została tendencja spadkowa poziomu zatrudnienia lekarzy orzeczników w ZUS – w okresie maj-grudzień 2019 r. liczba lekarzy orzeczników wzrosła o 10 etatów,
  - w komórce zamówień publicznych w centrali zakończono z pozytywnym skutkiem procesy rekrutacyjne (4 etaty) oraz dokonano przesunięć kadrowych z terenowych jednostek organizacyjnych (2 etaty),
  - podjęto działania przy wsparciu doradcy zewnętrznego zmierzające do zatrzymania procesu odejść ekspertów, stworzenie warunków do pozyskania pracowników o deficytowych kompetencjach poprzez urynkiowanie warunków płacowych oraz kreowanie wizerunku ZUS jako konkurencyjnego pracodawcy.
- 5) W celu zwiększenia skuteczności, terminowości i jakości realizacji zadań w zakresie instytucjonalnej kontroli wewnętrznej w ZUS opracowano nowy model struktury organizacyjnej dla tego obszaru, obejmujący m.in. utworzenie 7 centrów kontroli wewnętrznej, a także przygotowano zmiany wewnętrznych uregulowań prawnych oraz harmonogram wdrożenia zmian.
- 6) W celu dostosowania Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) do efektywnej obsługi klientów:
- wprowadzono zasadę kwartalnego przygotowywania prognoz zapotrzebowania na zasoby ITS PUE (tzw. RCP) w ramach obowiązującej umowy na rozwój i utrzymanie PUE ZUS,
  - uruchomiono drugi węzeł PUE ZUS, który stanowi (i) infrastrukturę zapasową w sytuacji awarii oraz (ii) w przypadku prawidłowego działania systemu, zwiększa wydajność PUE ZUS;
  - wprowadzono obowiązek wykonywania testów wydajności dla każdej dostarczonej modyfikacji systemu w ramach obowiązującej umowy na rozwój i utrzymanie PUE ZUS.
- 7) W celu poprawy zabezpieczenia dokumentacji wytworzonej w ZUS w kontekście ochrony danych osobowych, we wszystkich oddziałach ZUS:
- wdrożono proces bezpiecznego odbioru od pracowników i gromadzenia w ramach oddziału dokumentacji przeznaczonej do zniszczenia,

- zawarto kompleksowe umowy na niszczenie dokumentacji, zgodnie z którymi usługa obejmuje odbiór i niszczenie m.in. dokumentacji niearchiwalnej, operacyjnej, zużytej folii i laminatu do druku legitymacji emeryta-rencisty, dokumentów zawierających dane osobowe pracowników oraz klientów ZUS z uwzględnieniem wszelkich norm zabezpieczenia procesu przewożenia dokumentacji.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

.....
 .....

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- ²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- ³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- ⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- ⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przepisu 6.
- ⁶⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- ⁷⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- ⁸⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- ⁹⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- ¹⁰⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.

